

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z MATEMATYKI

Przedmiotowe Zasady Oceniania z matematyki są zgodne
z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania obowiązującymi
w Szkole Podstawowej w Pomierzynie

Nauczanie matematyki w szkole podstawowej w klasach IV – VII odbywa się
na podstawie programu „*Matematyka z kluczem*” Nowa Era

Opracowała: Dorota Kowalczyk

Aktualizacja sierpień 2023

ROZDZIAŁ I: Założenie wstępne.

1. Ocenianie jest integralną częścią procesu nauczania i uczenia się, warunkiem niezbędnym do planowania procesu dydaktycznego ukierunkowanego na rozwój ucznia. Polega ono nie tylko na zdobyciu przez ucznia wiedzy, lecz przede wszystkim na jej rozumieniu i wykorzystaniu do rozwiązywania różnorodnych problemów i zastosowaniu w życiu codziennym. System oceniania wypływa z ogólnego systemu wartości szkoły, którego najistotniejszym elementem jest deklaracja solidnego przygotowania uczniów do dalszej nauki i życia w dynamicznie zmieniającym się świecie.
2. Osiągnięciu powyższego celu mają służyć działania na rzecz :
  - wyposażenia uczniów w umiejętności i wiedzę potrzebne do uczenia się w szkole;
  - zapoznania się ze sposobami efektywnego uczenia się;
  - kształcenia uczniów otwartych, ciekawych świata, zdolnych to twórczego myślenia, łatwo przystosowujących się do zmiany;
  - umocnienia poczucia własnej wartości uczniów;
  - pomocy w odnalezieniu indywidualnej drogi rozwoju;
  - uczenia pracy zespołowej, komunikacji, celowego działania, systematyczności, odpowiedzialności za efekty własnej pracy.
3. Ocenianie ma charakter ciągły i systematyczny i obejmuje różne obszary aktywności uczniów. Jego celem jest stworzenie takich sytuacji, w których uczeń będzie mógł się wykazać różnymi umiejętnościami ukształtowanymi w trakcie procesu dydaktycznego. Posiada jasno określone wymagania edukacyjne oraz zasady oceniania uczniów.

ROZDZIAŁ II: Ocenianie i klasyfikowanie uczniów

1. Oceny:

Oceny bieżące z matematyki ustala się w stopniach wg skali:

- stopień celujący – 6
- stopień bardzo dobry – 5
- stopień dobry – 4
- stopień dostateczny – 3
- stopień dopuszczający – 2
- stopień niedostateczny – 1

Oceny śródroczne oraz roczne oceny klasyfikacyjne z matematyki ustala się w stopniach wg skali:

- stopień celujący – 6
- stopień bardzo dobry – 5
- stopień dobry – 4
- stopień dostateczny – 3
- stopień dopuszczający – 2
- stopień niedostateczny – 1

Oceny są jawne.

Nauczyciel ma obowiązek przekazania informacji zwrotnej w formie ustnej lub pisemnej o tym co uczeń zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć.

2. Podstawą do ustalenia śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej są:

- prace klasowe (waga 3);
- sprawdziany (waga 2);
- kartkówki (waga 1);
- wypowiedzi ustne i pisemne (waga 1);
- aktywność, zaangażowanie (waga 1);
- prace domowe (na bieżąco) (waga 1);
- formy praktyczne (waga 1);
- prace dodatkowe (waga 1);
- prace w grupach (waga 1);
- sukcesy w konkursach/olimpiadach (waga 1);
- zeszyt ćwiczeń (waga 1).

Formy oceniania zdalnego:

- prace wysyłane zdalnie (waga 1);
- aktywność zdalna (na zasadach określonych przez nauczyciela) (waga 1).

Dopuszcza się w okresie zdalnego nauczania wystawianie ocen według wcześniejszych kategorii z wcześniej ustaloną wagą po poinformowaniu uczniów i rodziców przed wstawieniem danej oceny za określony, duży wkład pracy ucznia.

3. Kryteria oceny poszczególnych form aktywności

FORMY AKTYWNOŚCI	KRYTERIA OCENY
Prace pisemne:	Oceniane są: metoda rozwiązania, wykonanie obliczeń cząstkowych, rezultat (odpowiedź). Procentowe przeliczanie punktów na oceny: 100% i więcej - celujący; 86% - 99% - bardzo dobry; 71% - 85% - dobry; 51% - 70% - dostateczny; 31% - 50% - dopuszczający; 0 - 30% - niedostateczny.
Praca w grupach	Organizacja pracy, komunikacja, wyniki pracy oraz prezentacja wyników.
Aktywność na lekcji (zaangażowanie)	Praca na lekcji może być oceniana plusami. Znaki te zamieniane są na oceny na zasadach uzgodnionych z uczniami - 5 plusów ocena celująca.
Odpowiedzi ustne	Znajomość zagadnienia, stosowanie języka matematycznego, logiczne formułowanie wypowiedzi, umiejętność wnioskowania.
Praca domowa	Zadania do rozwiązania w zeszytach przedmiotowych lub w zeszytach ćwiczeń utrwalające wiadomości zdobyte w toku lekcji . - Praca domowa jest oceniana: a) jakościowo - według takiej samej skali jak prace pisemne (prace domowe muszą zawierać obliczenia a nie tylko same wyniki)

Zeszyty ćwiczeń	Nauczyciel może zebrać i ocenić zeszyty ćwiczeń, z których może wystawić ocenę.
-----------------	---

4. Zasady bieżącego oceniania:

Nauczyciel przedmiotu jest zobowiązany:

- stosować różnorodne formy sprawdzianów;
- dokonywać systematycznej oceny postępów w nauce uczniów;
- recenzować sprawdzaną pracę;
- stosować zasady oceniania kształtującego.

Prace klasowe z wagą 3 i sprawdziany z wagą 2 są obowiązkowe. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie pisał pracy klasowej lub sprawdzianu ma obowiązek to uczynić w terminie uzgodnionym z nauczycielem, jednak nie dłuższym niż dwa tygodnie od przyścia do szkoły.

Nauczyciel zobowiązany jest:

- podać uczniom pełny zakres materiału do pracy klasowej, sprawdzianu;
- przeprowadzić lekcję powtórzeniową;
- podać termin z co najmniej jednotygodniowym wyprzedzeniem i odnotować w terminarzu klasy w dzienniku elektronicznym;
- sprawdzić i ocenić prace uczniów w terminie dwóch tygodni od ich napisania;
- omówić wyniki prac uczniów i dokonać analizy popełnionych błędów;
- sprawdzone i ocenione prace klasowe, sprawdziany uczeń otrzymuje do wglądu;
- rodzice /prawni opiekunowie mają prawo do zapoznania się z pracą pisemną ucznia i uzasadnieniem oceny;
- nauczyciel archiwizuje pisemne prace ucznia do końca roku szkolnego;
- kartkówki traktowane zamiennie z odpowiedziami ustnymi mogą sprawdzać materiał tylko z trzech ostatnich lekcji;
- wszystkie oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców/prawnych opiekunów. Nauczyciel jest zobowiązany do przekazywania informacji uczniowi i jego rodzicom /prawnym opiekunom na temat zaległości w nauce i osiągniętych sukcesach;
- w ocenianiu bieżącym nauczyciel zobowiązany jest stosować ocenę wspierającą;

- szczegółowe zasady oceniania i częstotliwość form aktywności ucznia określają nauczyciele przedmiotów;
- na ocenę osiągnięć edukacyjnych ucznia nie ma wpływu jego zachowanie, wygląd, światopogląd, status społeczny i wcześniejsze osiągnięcia szkolne;
- uczeń ma prawo zgłosić dwa razy w semestrze nieprzygotowanie do zajęć;
- zapis ten nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych, sprawdzianów;
- uczeń zgłasza nieprzygotowanie na początku lekcji;

5. Ustalanie rocznej i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej.

Przy ustalaniu oceny śródrocznej, rocznej i końcowej nauczyciel korzysta ze średniej ważonej:

Waga 3 – prace klasowe;

Waga 2 – sprawdziany;

Waga 1 – pozostałe oceny.

2. Ocena śródroczna i roczna:

- 1) 1,00 – 1,70 – niedostateczny
- 2) 1,71 – 2,70 - dopuszczający
- 3) 2,71 – 3,70 – dostateczny
- 4) 3,71 – 4,70 – dobry
- 5) 4,71 – 5,50 – bardzo dobry
- 6) 5,51 – 6,00 – celujący

ROZDZIAŁ III: Ogólne kryteria oceniania.

K – wymagania konieczne – na ocenę dopuszczającą (półroczną i końcową)

BIEGŁA ZNAJOMOŚĆ TABLICZKI MNOŻENIA I DZIELENIA W ZAKRESIE 100 JEST WYMAGANIEM KONIECZNYM WE WSZYSTKICH KLASACH IV-VIII

Uczeń:

- a) posiada minimum wiadomości i umiejętności wynikające z treści podstawy programowej, niezbędne w dalszej edukacji i użyteczne w życiu;
- b) potrafi samodzielnie przedstawić najważniejsze definicje, twierdzenia, własności, konstrukcje z zakresu przerobionego materiału;
- c) sprawdziany pisze w większości przynajmniej na ocenę dopuszczającą;

- d) stara się brać udział w zajęciach zespołu wyrównawczego;
- e) w miarę swoich możliwości odrabia zadania domowe;
- f) rozwiązuje z pomocą nauczyciela zadania o niewielkim stopniu trudności.

P – wymagania podstawowe – na ocenę dostateczną

Uczeń:

- a) posiada wiedzę i umiejętności wynikające z treści podstawy programowej możliwe do opanowania przez ucznia przeciętnie zdolnego, przydatne na wyższych etapach kształcenia;
- b) rozwiązuje samodzielnie zadania matematyczne o niewielkim stopniu trudności;
- c) sprawdziany pisze na ocenę pozytywną (dostateczną lub co najmniej dopuszczającą);
- d) przygotowuje się dość systematycznie do zajęć i stara się brać w miarę aktywny udział w lekcji;
- e) potrafi samodzielnie korzystać z podręcznika i innych dostępnych źródeł;
- f) potrafi z niewielką pomocą nauczyciela wykorzystać zdobyte wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów.

R – wymagania rozszerzające – na ocenę dobrą

Uczeń:

- a) posiada wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej;
- b) potrafi logicznie myśleć;
- c) sprawdziany pisze w większości co najmniej na ocenę dobrą;
- d) systematycznie przygotowuje się do zajęć i bierze w nich aktywny udział;
- e) potrafi czytać ze zrozumieniem treści zadań i inne treści z podręcznika;
- f) poprawnie samodzielnie rozwiązuje zadania typowe;
- g) poprawnie posługuje się językiem matematycznym i właściwą terminologią;
- h) potrafi współpracować w grupie.

D – wymagania dopełniające - na ocenę bardzo dobrą

Uczeń:

- a) ma opanowaną całkowitą wiedzę i umiejętności w pełnym zakresie programu klasy;
- b) potrafi samodzielnie i logicznie myśleć;

- c) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu zadań o dużym stopniu trudności, a także potrafi je stosować w nowych sytuacjach;
- d) potrafi czytać ze zrozumieniem treści zadań i inne treści z podręcznika oraz dokonywać ich analizy;
- e) samodzielnie i umiejętnie korzysta z różnych źródeł wiedzy;
- f) aktywnie pracuje w grupie, samodzielnie rozwiązuje problemy;
- g) w większości sprawdziany pisze na oceny bardzo dobre;
- h) systematycznie przygotowuje się do zajęć i aktywnie w nich uczestniczy;
- i) bierze udział w konkursach matematycznych na szczeblu szkolnym i wyższym.

W – wymagania wykraczające na ocenę celującą

Uczeń:

- a) biegle posługuje się zdobytymi i wiadomościami i umiejętnościami (uzyskuje z prac pisemnych wynik 100%);
- b) biegle rozwiązuje zadania problemowe;
- c) stosuje rozwiązania nietypowe;
- d) potrafi formułować problemy i dokonywać analizy nowych zjawisk;
- e) jest samodzielny w twórczym rozwijaniu własnych uzdolnień;
- f) systematycznie poszerza swoją wiedzę;
- g) jeżeli jest możliwość uczestniczy w zajęciach kółka matematycznego;
- h) bierze udział i osiąga wyniki w konkursach i olimpiadach matematycznych na szczeblu wyższym niż szkolny.

Szczegółowe kryteria oceniania znajdują się w PLANIE REALIZACJI MATERIAŁU NAUCZANIA dla danej klasy

IV. Uczniowie o specyficznych trudnościach w uczeniu się

A. Dyskalkulia

Oceniamy przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia. Uczeń ma, bowiem skłonność do przestawiania kolejności cyfr w liczbie i przez to jej zapis jest błędny. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że dziecko nie rozumie zagadnienia. Dostosowanie wymagań będzie, więc dotyczyło tylko formy sprawdzenia wiedzy poprzez koncentrację na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny - wystawienie uczniowi oceny pozytywnej.

B. Dysgrafia

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne. Np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytać ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami.

C. Dysortografia

Dostosowanie wymagań dotyczy głównie formy sprawdzania i oceniania wiedzy z tego zakresu. Podczas oceny prac pisemnych nie uwzględnia się poprawności ortograficznej.

D. Dysleksja

Widząc trudności dziecka nauczyciel może odpytać go na osobności, a nie przy całej klasie. Ucznia nie należy ponaglać, krytykować ani zawstydząć. Dysleksja nie daje możliwości obniżenia wymagań jakościowych. Są to, bowiem uczniowie, z co najmniej przeciętną sprawnością intelektualną, którzy zechcą w przyszłości zdawać maturę.

Możliwe zasady postępowania z uczniem z dysleksją rozwojową:

(indywidualizacja w zależności od posiadanej dysfunkcji oraz opinii PPP)

- a) unikać głośnego odpytywania z czytania przy całej klasie;
- b) kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów;
- c) ograniczać teksty do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku;
- d) pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości, wskazane jest aby na sprawdzianie pojawiły się również zadania testowe – pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania;
- e) wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania kierowane do ucznia powinny być precyzyjne;
- f) podczas wykonywania ścisłych operacji wymagających wielokrotnych przekształceń, należy umożliwić dziecku ustne skomentowanie wykonywanych działań. W ocenie pracy ucznia wskazane jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego;
- g) w przypadku prac pisemnych, zwracana będzie uwaga na graficzne rozplanowanie sprawdzianów. Pozwoli to uniknąć niepotrzebnych pomyłek przy przepisywaniu zadań na

inną stronę np. gubienia, mylenia znaków, cyfr, symboli, tak charakterystycznych dla dzieci z dysleksją;

- h) materiał programowy wymagający znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń można podzielić na mniejsze partie. Tam, gdzie jest taka możliwość, pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp.;
- i) unikać wyrywania do odpowiedzi. Jeśli to możliwe uprzedzić ucznia (na przerwie lub na początku lekcji), że będzie dzisiaj pytany. W ten sposób umożliwiamy dziecku przypomnienie wiadomości, skoncentrowaniu się, a także opanowanie zapięcia emocjonalnego często blokującego wypowiedź;
- j) dobrze jest posadzić dziecko blisko nauczyciela, dzięki temu zwiększy się jego koncentracja uwagi, ograniczeniu ulegnie ilość bodźców rozpraszających, wzrośnie bezpośrednia kontrola nauczyciela, bliskość tablicy pozwoli zmniejszyć ilość błędów przy przepisywaniu;
- k) podczas oceny prac pisemnych nie uwzględniać poprawności ortograficznej;
- l) w przypadku ucznia z dysgrafią wskazane jest akceptowanie pisma drukowanego, pisma na maszynie, komputerze, zwłaszcza prac obszernych (wypracowań, referatów). Nie należy również oceniać estetyki pisma, np. w zeszytach. Jeśli pismo dziecka jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną;
- m) przekazywać uczniom spostrzeżenia na temat ich pracy. Zauważać zrobione postępy;
- n) zezwolić na pisanie ołówkiem, aby uczeń mógł łatwiej poprawiać błędy.

Możliwe sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

(indywidualizacja w zależności od posiadanej dysfunkcji oraz opinii PPP)

- a) naukę definicji, reguł wzorów, rozłożyć w czasie, często przypominać i utrzymywać;
- b) nie wyrywać do natychmiastowej odpowiedzi, można uprzedzić ucznia, że będzie pytany;
- c) w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek;
- d) w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań lub ograniczyć ilość zadań (dotyczy uczniów tylko z takim zaleceniem PPP);
- e) uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr;
- f) materiał sprawiający trudność dłużej utrzymywać, dzielić na mniejsze porcje;
- g) oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych;

- h) oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji.

8. Uczniowie zdolni

Praca z uczniem zdolnym na lekcjach matematyki realizowana jest głównie w formie pracy indywidualnej. Jest to optymalna forma pozwalająca precyzyjnie dobrać treść i dostosować tempo uczenia się. Realizuje się je poprzez:

- a) krótkie, kilkuminutowe rozmowy nauczyciela z uczniem, zwykle komentujące w sposób rozszerzający bieżący materiał lub kończące się sformułowaniem problemu, a potem rozwiązaniem go,
- b) zadawanie dodatkowych zadań domowych,
- c) przygotowanie przez ucznia referatów po przeczytaniu odpowiedniej literatury,
- d) korygowanie błędów kolegów (szukanie błędów w rozumowaniu),
- e) prowadzenie przez uczniów fragmentów lekcji (czasami przygotowanie całej lekcji),
- f) zachęcanie do czytania fachowych czasopism,
- g) zwiększanie wymagań, co do ścisłości i precyzji ich wypowiedzi,
- h) stworzenie uczniom najzdolniejszym okazji do swobodnego wyboru zadań trudniejszych, swobodnej decyzji w podejmowaniu dodatkowych zadań,
- i) organizowanie konkursów w rozwiązywaniu zadań trudniejszych.

Innymi formami pracy z uczniem zdolnym są:

- a) praca w grupach o podobnym poziomie uzdolnień, gdzie zadawane są zadania trudniejsze dla grup zdolniejszych,
- b) praca w grupach, w których uczniowie uzdolnieni pełnią rolę liderów, a praca może być formą konkursów.